

СТАНОВИЩЕ

от Доц. д-р Мария Стоянова Денчева, дм, Медицински университет София, Факултет по Дентална медицина, Катедра Образна и орална диагностика.
(акад. дл., име, презиме, фамилия, и.ст. – научна организация)

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
'Доктор на науките'
професионално направление . *Медицина.*

Научна специалност : **Имунопатология и алергология**

Автор: Доц. Д-р Светлан Михов Дерменджиев, дм

Втора катедра по вътрешни болести, Медицински факултет , МУ Пловдив Секция професионални заболявания и токсикология

Тема: **«Ангионевротичен оток - епидемиология, етиология, патогенеза, форми, клинично протичане, диагностични и диференциално-диагностични критерии, терапевтични подходи»**

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

От представената автобиографична справка прави впечатление изключителната професионална ангажираност и мотивация за академично израстване на колегата от неговото дипломиране като лекар през 1988 год. до днес.

Доцент д-р Светлан Дерменджиев, дм е ръководител Секция по професионални заболявания и токсикология към Втора катедра по вътрешни болести на Медицински факултет, МУ – Пловдив, началник отделение по професионални болести, вкл. дейност по клинична алергология в УМБАЛ "Свети Георги" ЕАД-Пловдив. Доц. Д-р Дерменджиев има придобити специалности по Вътрешни болести, Клинична токсикология, Клинична алергология, Професионални болести. Автор е на получената акредитация от НАОА докторска програма по "Имунопатология и алергология", автор е и водещ преподавател по избираемата учебна дисциплина "Клинична алергология" за студенти по специалност "Медицина" в МФ на МУ-Пловдив. Доц. д-р Дерменджиев е член на комисии за полагане на държавен изпит за придобиване на специалност по следните медицински специалности: 1. Клинична алергология, 2. Клинична токсикология, 3. Професионални болести. Председател е на Българското научно дружество по професионални болести.

Доц. Д-р Дерменджиев, дм владее френски и руски език.

Представеното от мен становище като член на научно жури се основава на заповед на Ректора на МУ Пловдив Р-1684/30.09.2020

2. Актуалност на тематиката

Ангионевротичният оток е състояние с множество клинични изяви и схеми за лечение, които непрекъснато се осъвременяват. Макар че състоянието е описано още през 1876 год. от Джон Милтън, то и досега буди нестихващ интерес сред медицинските специалисти, продиктуван от необичайните житейски съдби на пациентите с подобно заболяване. Настоящият докторски труд представя в детайли епидемиологията, етиологията, патогенезата както и диагностичните критерии на ангионевротичния оток и тъй като до момента не съществува подобна мащабна съвкупност от научно издържани тези по проблема, мога да потвърдя неговата оригиналност и актуалност към днешна дата.

3. Познаване на проблема

Като дългогодишен ръководител и практикуващ лекар в Секция по професионални заболявания и токсикология към Втора катедра по вътрешни болести на Медицински факултет, МУ – Пловдив, началник отделение по професионални болести, вкл. дейност по клинична алергология в УМБАЛ "Свети Георги" ЕАД-Пловдив доц Дерменджиев има пряко наблюдение върху естеството на работа с пациенти с алергични заболявания и в частност с ангионевротичен оток . Прилагането на диагностичните и лечебни алгоритми от страна на дисертанта за тези пациенти е съобразено с най- актуалните научни изследвания, основаващи се на задълбочените му познания по проблема. Доц.д-р Дерменджиев е водещ изследовател на два вътреуниверситетски научни проекта на тема съответно „Ангионевротичен оток при професионално експонирани лица” и „Алергични заболявания при професионално експонирани на иританти и сенсibiliзиращи фактори лица от параклинични диагностични звена и лаборатории на Медицински Университет – Пловдив”.

4. Методика на изследването

В дисертационния труд са поставени 5 задачи , чието изпълнение са основава на два метода от медицинската социология- анкетен метод и документален метод. Необходимата информация чрез тези два метода е събрана от 2211 пациента в периода от 2010 до 2017 год., което позволява да се приеме, че извадката по проблема е представителна. Статистическият анализ на информацията е направен чрез SPSS (SPSS Inc., IBM SPSS Statistica) версия 20.0 и Microsoft Office 2010.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Представената дисертация включва всички необходими компоненти за подобен научен труд. Литературният обзор е изчерпателен и е изграден въз основа на 287 литературни източника, 18 на кирилица и 269 на латиница. Включени са 38 диаграми, 35 таблици и 7 приложения. За реализиране на целта дисертантът си е поставил пет задачи

върху клиничен контингент от 2211 пациента. Изводите са направени след анализа на резултатите и са обобщени по задачи, след което логично са изведени и приносите на дисертационния труд.

Приносите в дисертационния труд са групирани както следва:

Приноси с **научно-теоритичен** характер 7 броя , от които определям два с изключителна важност, а именно проучването на обследваните лица по критерии свързани с болничното лечение, което е единственото по рода си в регионален и национален мащаб и направеният за пръв път у нас обстоен анализ на етиологията на заболяването като са обследвани и анализирани широк спектър от отключващи и провокиращи изявата на ангиоедема фактори-медикаменти, храни, инсекти, травми, инвазивни манипулации, фактори свързани с работната среда.

От приносите с **научно –приложен** и потвърдителен характер бих могла да отлича установената водеща роля на медикаментите и травмите като тригери на ангиоедема, тъй като честотата на срещане е най- голяма в ЛЧО това е изключително полезна информация за ежедневната дентална практика и трябва винаги да се мисли за възможната поява на ангиоедем при предстоящи инвазивни дентални манипулации каквито са екстракцията на зъби, поставяне на ортодонтски приспособления с неравна повърхност и постоянен контакт с оралната лигавица, пародонтални кюретажи и др.

Другият принос, върху който бих желала да акцентирам е факта, че приложените панели от клинични и лабораторни диагностични критерии могат да послужат за осъвременяване и актуализиране на действащите алгоритми за диагностика и лечение на ангионевротичния оток и наследствения ангионевротичен оток по финансираните от бюджета на НЗОК клинични пътеки както и възможността кръвните еозинофили и нивата на общите Иг.Е да се използват като биомаркери при отиференцирането на алергичните от неалергични форми на ангиоедем.

Дисертантът определя и две големи групи от приноси насочени специфично към пациенти с ангионевротичен оток и такива с наследствен ангионевротичен оток. Считаю, че такова подразделяне дава по – ясна представа за извършения обем работа, но от друга страна се преповтарят някои от вече изказаните приноси.

Считаю за изключително практични направените препоръки в края на дисертацията, в чието изпълнение съм сигурна , че дисертантът ще вземе дейно участие. Приложенията в дисертацията са седем и включват използваните анкети, снимков материал на клинични случаи, заповеди, касаещи професионалната ангажираност на дисертанта, списъци на научно-публикационната активност.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

От справката в НАЦИД и приложение № 7 в дисертацията е видно, че публикационната активност на доц. Д-р Дерменджиев по темата към 2019 година включва

общо 31 публикации, 2 монографии и 13 презентационни участия в научни форуми в България и чужбина. От представените 10 цитирания на статии по темата, 2 са в списания с импакт фактор.

7. Автореферат

Представен е правилно структуриран автореферат на български и английски език, в който са включени най-важните резултати от изследването.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд е актуален и е лично дело на дисертанта. Той съдържа научно-теоритични и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ Пловдив.

Дисертационният труд доказва, че Доц. д-р Дерменджиев притежава задълбочени теоритични познания и професионални умения по научната специалност „Имунопатология и алергология“ и е един от водещите специалисти в проблематиката на ангионевротичния оток в България.

Поради гореизложеното, давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, постигнатите резултати и приноси и убедено препоръчвам на почитаемите членове на научното жури да гласуват също положително за присъждане на научната степен „Доктор на науките“ на Доц. Д-р Светлан Дерменджиев, дм по научна специалност „Имунопатология и алергология (03.01.27), професионално направление 7.1 Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

19.10.2020

Доц. д-р Мария Денчева, дм